

YIL 1980

Kitaplar Toplatılıyor/Yakılıyor

YIL 2010

İnternet Karartılıyor

Elektrik Mühendisleri Odası (EMO) Yönetim Kurulu, Telekomünikasyon İletişim Başkanlığı'nın Youtube'a ilişkin mahkemenin erişim yasağını yeniden yorumlayarak, Google'ın Türkiye'deki hizmetlerinin aksamına neden olan girişimi üzerine yazılı bir açıklama yaparak tepki gösterdi.

EMO Yönetim Kurulu'nun 11 Haziran 2010 tarihli açıklamasında, TİB'in 3 Haziran 2010 tarihinde İnternet servis sağlayıcılara gönderdiği bir yazı ile Google Firması'na ait bazı İnternet Protokol (IP) adreslerinin erişimlerinin "hukuksal nedenlerden" dolayı engellenmesini talep ettiği belirtildi. "TİB'in bu kararı üzerine 4 Haziran 2010 tarihi itibarıyla İnternet erişiminde, tüm Türkiye'de nedeni anlaşılmayan bir yavaşlık yaşanmıştır" denilen açıklama-

mada, Google'ın Youtube'un IP'sini ayırarak kendi hizmetlerini Türkiye'de sunabilmek üzere çalışma yürüttüğü kaydedildi.

Açıklamada, yaşanan sorun şöyle anlatıldı:

"Bu yavaşlığın ve erişimde yaşanan sıkıntıların sebebi, TİB'in 'Ankara 1. Sulh Ceza Mahkemesi'nin 05/05/2008 tarihli ve 2008/402 No'lu kararı'na dayandırarak erişim kısıtlamasını genişletmesidir. Bahsi geçen 5 Mayıs 2008 tarihli karar metni 'http://www.youtube.com alan adlı İnternet sitesine ve bu siteye erişimi sağlayan 208.65.153.238-208.65.153.251 ve 208.65.153.253 IP numaralarına 5651 Sayılı Yasanın 8/1-b ye 2,3,9 fıkraları ile CMK 162 maddesi gereğince ENGELLENMESİNE' şeklindedir. Erişim engelleme kararı, TİB tarafından yeniden yorumlanarak Google ana sayfası dahil olmak üzere, 'gmail, google maps, google earth, google docs' gibi Google üzerinden verilen birtakım hizmetlere erişimin de kısıtlanarak, bu servisleri kullanan web sayfalarının dolaylı olarak yavaşlamasına neden olmuştur."

TİB yeni bir yargı kararı olmaksızın, kendini yargı organı yerine koyarak yetki aşımına gittiğine dikkat çekilen açıklamada, 5651 sayılı İnternet Ortamında Yapılan Yayınların Düzen-

lenmesi ve Bu Yayınlar Yoluyla İşlenen Suçlarla Mücadele Edilmesi Hakkında Kanun'da mahkeme kararı olmaksızın TİB'e verilen engelleme yetkisinin 8. Madde'nin 4 Fıkrası'nda düzenlendiği anımsatılarak, "Yapılan uygulama 5651 sayılı Yasayla kuruma verilen görev ve yetkiyi de aşmaktadır" denildi.

Açıklamada, teknik açıdan soruna ilişkin olarak da şu değerlendirmelere yer verildi:

"TİB'in Google IP havuzunda dinamik olarak değişen Youtube'a erişim sağladığını iddia ettiği IP'lere koyduğu erişim kısıtlaması, teknik olarak da sorunludur. IP havuzunda IP'ler dinamik olarak değiştiği için sürekli koyduğu yasak delinecek ve dinamik yapıdan dolayı oluşan yeni IP'lere de yasak koymak zorunda kalacaktır. Bu mantıkla teknik olarak bir süre sonra bu havuzdaki bütün IP'leri yasaklamak zorunda kalacağı için Google ve verdiği tüm hizmetler tamamen kapatılmış olacaktır."

Hukuk devletinde, yargı kararlarının yeniden yeniden yorumlanarak, idarenin keyfi hareket etmesi, hukuka aykırı işlem ve eylem yapmasının söz konusu olamayacağı vurgulanan açıklamada, EMO'nun eleştirileri şöyle ortaya konuldu:

"Bilgi toplumuna doğru giderken yapılan bu hukuksuzluğu ger-

çekleştiren idare ve buna itiraz etmeyen iktidar sansürcü zihniyeti temsil etmektedir. Temel hak ve özgürlükler çevresinde değerlendirilmesi gereken bu konu yasak uygulanan firmaların ülkemizde temsilcilik açmamasından dem vurularak ya da vergi borçları öne çıkartılarak saptırılmayacak kadar önemlidir.

Konuyla ilgili TİB'in bağlı olduğu Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu'nun ilgili bakanlığından verilen demeçte konu '...tamamen yargıyla ilgili bir konudur. Bakanlığımızın bu yasakla doğrudan dolaylı hiçbir dahli yoktur' denilmektedir. Oysa 5 Mayıs 2008 tarihli ve 2008/402 No'lu mahkeme kararının, son yapılan IP'lerin engellenmesini içermediği ortadadır.

Uygulanan yasaklarla, iletişim, bilgi edinme, ticari faaliyetlerde bulunma günlük hayatlarımızın vazgeçilmez olan İnternet'e erişim engellenmiştir. Bunun sonucu, birçok vatandaşımız maddi ve manevi olarak olumsuz etkilenmiş, başta iletişim hakkı olmak üzere, kişi hak ve özgürlükleri ihlal edilmiştir.

Bütün bunların dışında erişimde yavaşlığa sebep olarak yayın organlarında gösterilen TİB'in kullandığı 'EKA sunucuları' ve bu sunucuların yaptıkları kamuoyu ile paylaşılmasıdır. Bu sunucularla yapılan takibin neleri içerdiği, bununla hangi suçların önlenmek istendiği belirtilmelidir. Tüm İnternet trafiğinin izlenmesi, gönderilen e-postaların kayıt altına alınması gibi kamuoyunda oluşan 'gözetleniyoruz' korkusunun kanıksanmış bir duruma dönüşmemesi için kuruma düşen görev, bu takibin ayrıntılarının açıklanmasıdır. Eğer amaç sadece kanunun verdiği yetki kapsamında 'İnternet ortamında işlenen suçlarla mücadele' ise ve bir 'korku' yaratarak toplumu disipline etmek değilse; uygulanan takibin ayrıntılarının kamuya açılma-

sı ve kamunun bilgilendirilmesi bir zorunluluktur.

Kurumun amaçları arasında olması gereken 'kamu güvenliği', herkeşçe kabul edilecek bir konudur. Ancak şeffaf olmayan uygulamalar; toplumun, kurum kararlarını desteklemesi yerine, toplumda kararların yasakçı bir zihniyetle alındığı düşüncesini beslemektedir. Uygulamaların kamu yararına yapıldığının anlaşılması ve toplumun desteğinin sağlanması için 'şeffaflık' birincil ödev olarak kabul edilmelidir.

Bakanlık ve ilgili kurumun, aldığı hukuksal dayanaktan yoksun kararlar, bu yasakta birinci dereceden dahli olan kurumlar oldukları açıktır. Geçmişte toplumsal hayatı yeniden yapılandırmak ve toplumu zararlı düşüncelerden korumak adına, kitapları yakmak ve toplatmakta çözüm bulan zihniyet, bugün de benzer şekilde farklı olanı sindirmeye yönelik site kapatarak ve erişimi yasaklayarak kendini var etmektedir. Bu uygulamalar 12 Eylül yasakçı zihniyetinin, 21. Yüzyıl İnternet Çağında da varlığını sürdürmekte olduğunu göstermektedir."

Açıklamada, EMO'nun İnternet ve bilişim teknolojilerinin kullanımına yönelik olarak esas alınması gereken anlayışa ilişkin temel önermeleri de şöyle sıralandı:

"• İnternet erişimi; 'yasakçı', 'engelleyci' değil, 'güvenli' ve 'çağdaş hukuk ölçülerine uygun' olarak sağlanmalıdır.

• Kamu güvenliği ve kamu yararı arasındaki ince çizgi iyi anlaşılmalı; güvenlik bahane edilerek, yurttaşlarımız başka ülkelerde sunulan hizmetlerden mahrum bırakılmamalıdır.

• Dünyada İnternet'i yasaklayan ülkeler sınırlı sayıdadır. Bu ülkeler arasında anılmak Türkiye için kara bir leke oluşturmaktadır. Bu leke bir an önce silinmelidir.

• Yapılan takiplerde hukukun üstünlüğü ve özel hayatın mahremiyeti gözetilmelidir.

• Devletinden korkan değil, kurumlarına güvenen ve destekleyen bir toplum yaratmak hepimizin görevidir.

• İnternet'te sansürün çözüm olmadığını, dünyayı saran ağı kısıtlamak ya da engellemek gibi bir işe kalkışmanın Türkiye'nin yararına değil, zararına olacağı farkına varılmalıdır." ◀

